

จำนวนเชิงซ้อน

1. รูปคาร์ทีเซียน

1. C เป็นสัญลักษณ์แทนเซตของจำนวนเชิงซ้อน โดยมีนิยามดังนี้

$$C = \{a + bi \mid \forall a, b \in \mathbb{R} \text{ และ } i^2 = -1\}$$

$$\text{หรือ } C = \{(a, b) \mid \forall a, b \in \mathbb{R}\}$$

2. จำนวนเชิงซ้อน $z = a + bi$

มี a เป็น ส่วนจริง (real part)

และ b เป็น ส่วนจินตภาพ (imaginary part)

3. จำนวนเชิงซ้อนที่มีส่วนจินตภาพเป็น 0 เรียกว่า จำนวนจริง
4. จำนวนเชิงซ้อนที่มีส่วนจริงเป็น 0 เรียกว่า จำนวนจินตภาพแท้
5. จำนวนเชิงซ้อนที่มีส่วนจริงและส่วนจินตภาพไม่เท่ากับ 0 เรียกว่า จำนวนจินตภาพ (ที่ไม่ใช่จำนวนจินตภาพแท้)
6. i^n เมื่อ n เป็นจำนวนเต็มบวก จะมี 4 ค่า ขึ้นกับค่า n ดังนี้
- ถ้า 4 หาร n เหลือเศษ 0 จะได้ $i^n = i^0 = 1$
- ถ้า 4 หาร n เหลือเศษ 1 จะได้ $i^n = i^1 = i$
- ถ้า 4 หาร n เหลือเศษ 2 จะได้ $i^n = i^2 = -1$
- ถ้า 4 หาร n เหลือเศษ 3 จะได้ $i^n = i^3 = -i$
7. $i^n + i^{n+1} + i^{n+2} + i^{n+3} = 0$
8. $i^n \cdot i^{n+1} \cdot i^{n+2} \cdot i^{n+3} = -1$
9. ตั้งยุคของ $z = a + bi$ คือ $\bar{z} = a - bi$ จะได้ $z \cdot \bar{z} = a^2 + b^2$
10. $R(z) = \frac{z + \bar{z}}{2}$ เมื่อ $R(z)$ เป็นส่วนจริงของ z
- $I(z) = \frac{z - \bar{z}}{2}$ เมื่อ $I(z)$ เป็นส่วนจินตภาพของ z
11. ค่าสัมบูรณ์หรือโมดูลัสของ $z = a + bi$ คือ $|z| = \sqrt{a^2 + b^2}$
12. จำนวนเชิงซ้อนไม่มีการเปรียบเทียบมากกว่าหรือน้อยกว่า มีแต่เท่ากับหรือไม่เท่ากับเท่านั้น
13. $|z_1 \cdot z_2 \cdot z_3 \cdots z_n| = |z_1| |z_2| |z_3| \cdots |z_n|$
14. $|z^n| = |z|^n$
15. อินเวอร์สการคูณของ $z = a + bi$ คือ $z^{-1} = \frac{\bar{z}}{|z|^2}$

16. รากที่ n ของจำนวนเชิงซ้อน z จะแบ่งเส้นรอบวงของวงกลมที่มีจุดศูนย์กลางที่จุด $(0, 0)$ รัศมี $\sqrt[n]{|z|}$ ออกเป็น n ส่วนที่เท่าๆ กันด้วยจุดที่แทนรากนั้น

17. ถ้า $a + bi$ เป็นรากของสมการพหุนามที่มีสัมประสิทธิ์เป็นจำนวนจริง
 เช่น $a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + a_{n-2} x^{n-2} + \dots + a_1 x + a_0$ โดย $a_n, a_{n-1}, a_{n-2}, \dots, a_0 \in \mathbb{R}$
 และ $n \in \mathbb{I}^+ \cup \{0\}$ แล้ว $a - bi$ (สังยุคของมัน) จะเป็นรากของสมการนี้ด้วย
18. รากที่สองของจำนวนจินตภาพในรูป $a \pm bi$
 จะหาได้โดยการเขียนให้อยู่ในรูป $n^2 \pm 2nl + l^2$
 จะได้ รากคือ $\pm(n \pm l)$ เช่น รากที่สองของ $3+4i$

$$\text{จะได้ } 3+4i = (2)^2 + 2(2)(i) + (i)^2 = (2+i)^2$$

 \therefore รากที่สองของ $3+4i$ คือ $2+i$ กับ $-2-i$
19. รากที่ n ของจำนวนจินตภาพหาได้ง่ายโดยการเปลี่ยนจำนวนเชิงซ้อน $a + bi$
 ในรูปคาร์ทีเซียนเป็นรูปเชิงขั้ว
20. ถ้าสมการพหุนาม $f(x) = 0$ มีดีกรีสูงสุด (n) เป็นจำนวนคี่บวกแล้วจะต้องมี
 รากเป็นจำนวนจริงอย่างน้อย 1 ตัว

2. รูปเชิงขั้ว

1. การเปลี่ยนรูป $a + bi$ เป็นรูปเชิงขั้ว

$$a + bi = r(\cos \theta + i \sin \theta)$$

$$\text{เมื่อ } r = |a + bi|$$

$$\text{และ } \theta = \tan^{-1} \frac{b}{a}$$

2. ทฤษฎีของเดอมัวร์

ถ้า n เป็นจำนวนเต็มบวกหรือจำนวนเต็มลบ

$$[r(\cos \theta + i \sin \theta)]^n = r^n (\cos n\theta + i \sin n\theta)$$

$$\text{เมื่อ } k = 0, 1, 2, 3, \dots, n-1$$

$$\text{รากที่ } n \text{ ของ } r(\cos \theta + i \sin \theta) = \sqrt[n]{r} \left[\cos \frac{2k\pi + \theta}{n} + i \sin \frac{2k\pi + \theta}{n} \right]$$

3. สมการพหุนาม

1. ทฤษฎีตัวประกอบจำนวนตรรกยะ

$$\text{เมื่อ } f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + a_{n-2} x^{n-2} + \dots + a_1 x + a_0$$

โดย $n \in \mathbb{I}^+$ และ $a_n, a_{n-1}, a_{n-2}, \dots, a_1, a_0 \in \mathbb{I}$ ซึ่ง $a_n \neq 0$ ถ้า $(x - \frac{k}{m})$ เป็นตัวประกอบ

ของพหุนาม $f(x)$ โดยที่ m และ k เป็นจำนวนเต็ม ซึ่ง $m \neq 0$ และ ห.ร.ม. ของ m และ k เท่ากับ 1
 แล้ว m จะเป็นตัวประกอบของ a_n และ k จะเป็นตัวประกอบของ a_0

2. สมการพหุนาม $a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + a_{n-2} x^{n-2} + \dots + a_1 x + a_0 = 0$ เมื่อ $n \in \mathbb{I}^+$

และ $a_n, a_{n-1}, a_{n-2}, \dots, a_1, a_0$ เป็นจำนวนจริงที่ $a_n \neq 0$ แล้ว จะได้

$$\text{ผลบวกของรากทั้งหมดทุกตัว} = -\frac{a_{n-1}}{a_n}$$

$$\text{ผลบวกของผลคูณของรากทีละ 2 ตัว} = \frac{a_{n-2}}{a_n}$$

$$\text{ผลบวกของผลคูณของรากทีละ 3 ตัว} = -\frac{a_{n-3}}{a_n}$$

...

$$\text{ผลบวกของผลคูณของรากทีละ } n-1 \text{ ตัว} = \frac{(-1)^{n-1} a_1}{a_n}$$

$$\text{ผลบวกของผลคูณของรากทั้งหมด } n \text{ ตัว} = \frac{(-1)^n a_0}{a_n}$$

3. เพื่อสะดวกในการจำและนำไปใช้

รูปสมการพหุนาม $ax^n + bx^{n-1} + \dots + c = 0$ เมื่อ a, b, c เป็นค่าคงตัว

$$\text{จะได้ ผลบวกของราก } n \text{ ตัว} = -\frac{b}{a}$$

$$\text{ผลคูณของราก } n \text{ ตัว} = (-1)^n \frac{c}{a}$$